

Súd: Okresný súd Námestovo
Spisová značka: 10C/276/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5815204684
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Chlebo
ECLI: ECLI:SK:OSNO:2021:5815204684.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Námestovo, sudcom JUDr. Martinom Chlebom, v právnej veci navrhovateľa/rozvedeného manžela: J. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, právne zastúpený: JUDr. Milan Vavrek, MBA, Mgr., MSc., advokát so sídlom Baštová 6, Kežmarok, a odporkyne/bývalej manželky: R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX, právne zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. ŠKERDA, s.r.o., so sídlom Radlinského 1727/49, Dolný Kubín, IČO: 36 858 501, v konaní o určenie príspevku na výživu rozvedeného manžela, takto

rozhodol:

I. Návrh sa zamieťa.

II. Odporkyni sa voči navrhovateľovi priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ dňa 30.07.2015 doručil súdu návrh na začatie konania a domáhal sa, aby súd určil odporkyni povinnosť prispievať na výživu navrhovateľa od 01.01.2015 mesačne sumou 250 EUR splatnú vždy do 15. dňa v mesiaci vopred. Zároveň žiadal o nahradenie trov konania. Na pojednávaní dňa 29.03.2016 svoj návrh zmenil, tak, že odporkyňa by bola povinná prispievať na výživu navrhovateľa od právoplatnosti rozhodnutia súdu sumou 250 EUR mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred.

2. Navrhovateľ svoj návrh odôvodnil tým, že manželstvo účastníkov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 7C/8/2010 zo dňa 22.06.2010 a čo do výroku o rozvode manželstva sa rozhodnutie stalo právoplatným dňa 07.10.2011. V čase podania návrhu navrhovateľ nepoberal žiadne príjmy a ak sa nejaká brigáda vyskytla, tak len príležitostne. V čase podania návrhu bol evidovaný na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“) ako uchádzač o zamestnanie. Žiadal aj o príspevok na hmotnú núdzu, ale nebolo mu vyhovené z titulu exekučných konaní, ktoré na neho podala odporkyňa a jeho dcéra. Finančné prostriedky z vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva, ktoré obdržal, použil na splatenie exekúcií a ich nákladov. Ostatné finančné prostriedky využil na živobytie s družkou a ich jednoročným synom, právne zastupovanie v sporoch vedených s odporkyňou a jeho deťmi z prvého manželstva. O majetkových a zárobkových možnostiach odporkyne nemal vedomosť.

3. Odporkyňa žiadala návrh v celom rozsahu zamietnuť a zaviazat' navrhovateľa na náhradu trov konania.

4. Odporkyňa uviedla, že návrh nepovažuje za dôvodný. Tvrdenia navrhovateľa, že nepoberá žiadne príjmy okrem príležitostných brigád a že finančné prostriedky z vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov použil na splatenie viacerých exekúcií, živobytie s družkou, s ich jednoročným synom a na zaplatenie trov právneho zastúpenia v trestných a civilných veciach odporkyňa rozporovala. Uviedla, že sám navrhovateľ počas výsluchu v trestnej veci (neskôr vedenej na Okresnom súde

Námestovo sp. zn. 6T/57/2015) uviedol, že nemá žiadne zdravotné problémy, aby si nemohol nájsť lepšie platenú prácu a zároveň, že odmietol ÚPSVaR-om ponúkanú prácu kuriča v škole. Navrhovateľ tiež pred vyšetrovateľom uviedol, že odporkyňa mu vyplatila pri vyporiadní bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 45.000 EUR, pričom z tejto sumy prišlo na jeho účet 26.200 EUR a on tieto peniaze z účtu vybral, má ich uložené, ale nemieni povedať kde. Počas uvedeného výsluchu navrhovateľ uviedol aj, že pracuje na dohodu u J. T., IČO: XX XXX XXX, resp. pre spoločnosť R., T.I..N.. Odporkyňa poukazovala na to, že v tom čase navrhovateľ používal motorové vozidlo KIA Ceed, štvorkolku a skúter. Zároveň navrhovateľ v konaniach s odporkyňou platil nemalé náklady právneho zastupovania. Navrhovateľ vykonával v rokoch 1992 až 2011 podnikateľskú činnosť ako fyzická osoba a pracoval najmä ako zvárač, a to aj niekoľko rokov v Českej republike a Francúzsku. Odporkyňa nevidela žiadne prekážky, aby v tejto zárobkovej činnosti znovu pokračoval. Navrhovateľ zničil rodinný dom odporkyne a spôsobenú škodu do dnešného dňa nenahradil. Okrem toho navrhovateľ dlhodobo svojej dcére R. neprispieval výživným v súdom určenej výške, ale len sumou 50 EUR mesačne. Priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela by preto bolo v rozpore s dobrými mravmi. Odporkyňa považovala takýto výkon práva zo strany navrhovateľa za šikanózný, ktorý by nemal požívať právnu ochranu.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listín tvoriacich súdny spis, najmä: návrhom na začatie konania, rozhodnutím ÚPSVaR Námestovo o zastavení konania vo veci priznania pomoci v hmotnej núdzi z 25.06.2015, vyjadrením odporkyne, zápisnicou OR PZ v Dolnom Kubíne z 28.01.2015, sp. zn. ČVS: ORP-3/1-VYS-DK-2015, obžalobou vo veci sp. zn. 6T/57/2015, výpisom zo živnostenského registra J. T., výpisom z obchodného registra spoločnosti R., T.I..N., S.: XX XXX XXX, výpisom zo živnostenského registra navrhovateľa, informáciami o pracovnej pozícii: zvárač kovov zo stránky www.istp.sk, inzerátmi pracovných ponúk (č.l. 29 -33), odborným vyjadrením č. 25/14/S vypracovaným Jaroslavom Džuganom, replikou navrhovateľa, výsluchom navrhovateľa, lustráciami v Sociálnej poisťovni, odpoveďou exekútora JUDr. Róberta Tutka z 07.04.2016, obsahom pripojených súdnych spisov sp. zn. 7C/8/2010, 6T/57/2015 a 6T/92/2014.

6. Súd nevykonal navrhovateľom navrhnuté dôkazné prostriedky: výsluch odporkyne, obhliadku rodinného domu č. XX vo L., pripojenie spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 9C/51/2012, dopyt na dopravný inšpektorát ohľadom motorových vozidiel vo vlastníctve a držbe odporkyne, potvrdenie o príjme odporkyne, resp. daňové priznanie odporkyne, potvrdenie o forme účasti odporkyne v spoločnosti T. T.I..N.. L., dopyt na ÚPSVaR, či boli alebo neboli obom účastníkom vyplatené nejaké príspevky v rokoch 2019 a 2020, pobyt na Ministerstvo hospodárstva, či boli účastníkom konania vyplatené nejaké príspevky. Opätovný výsluch navrhovateľa súd tiež nevykonal, nakoľko navrhovateľ bol vypočutý na pojednávaní dňa 29.03.2016 a sám sa vyjadril, že nechce byť prítomný na ďalšom pojednávaní. Súd nevykonal odporkyňou navrhnuté dôkazné prostriedky: výsluch odporkyne, dopyt na dopravný inšpektorát ohľadom motorových vozidiel vo vlastníctve a držbe navrhovateľa. Všetky uvedené dôkazy by bolo účelné vykonať až za situácie, ak by bol preukázaný nárok navrhovateľa, nakoľko uvedené dôkazy by mohli mať relevanciu vo vzťahu k výške príspevku na výživu rozvedeného manžela.

7. Podľa § 72 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“):

(1) Rozvedený manžel, ktorý nie je schopný sám sa živiť, môže žiadať od bývalého manžela, aby mu prispieval na primeranú výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

(2) Ak sa bývalí manželia nedohodnú, určí rozsah príspevku na výživu na návrh niektorého z nich súd. Prihliadne pritom aj na príčiny, ktoré viedli k rozvratu vzťahov medzi manželmi.

(3) Príspevok na výživu rozvedeného manžela možno priznať najdlhšie na dobu piatich rokov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o rozvode. Súd môže výnimočne túto dobu predĺžiť, ak rozvedený manžel, ktorému súd príspevok priznal, nie je z objektívnych dôvodov schopný sám sa živiť ani po uplynutí tejto doby, najmä ak ide o toho manžela, ktorému bolo v konaní o rozvod manželstva zverené do osobnej starostlivosti dieťa s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom, alebo o manžela, ktorý má sám dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav vyžadujúci sústavnú opateru.

8. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine:

(2) Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

9. Z vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový stav veci a následne súd vec právne posúdil: Navrhovateľ a odporkyňa boli manželia, ktorých manželstvo bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Námestovo sp. zn. 7C/8/2010 zo dňa 22.06.2011 a výrok o rozvode manželstva sa stal právoplatným dňa 07.10.2011. Navrhovateľ podal návrh na začatie konania dňa 30.07.2015, pričom na pojednávaní dňa 29.03.2016 navrhovateľ navrhol zmenu návrhu, ktorú súd na tom istom pojednávaní pripustil, a to tak, že požadoval, aby bola odporkyňa povinná prispievať na jeho výživu od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Súd má za to, že znenie zákona (§ 72 ods. 3 prvá veta Zákona o rodine) je potrebné vykladať tak, že bývalý manžel môže poberať príspevok na výživu rozvedeného manžela najdlhšie po dobu piatich rokov od rozvodu manželstva, t.j. od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva. V tomto prípade by takýmto ohraničujúcim dátumom bol 07.10.2016. Zákon nepočíta s tým, že by bývalý manžel mal poberať príspevok aj po takto uvedenej dobe, nakoľko sa predpokladá, že obdobie piatich rokov je dostatočne dlhým obdobím na to, aby si rozvedený manžel zariadil svoj život takým spôsobom, že bude plne nezávislý od svojho exmanžela. Pokiaľ by aj boli splnené všetky ostatné podmienky pre priznanie nároku na príspevok na výživu rozvedeného manžela, súd v čase vynesenia rozsudku nemohol priznať nárok na príspevok do budúcnosti nakoľko už uplynula päťročná lehota na jeho poberanie a zároveň ho nemohol priznať ani spätne, keďže navrhovateľ si ho uplatňoval až od právoplatnosti rozhodnutia o jeho priznaní. Zákon (§ 72 ods. 3 druhá veta Zákona o rodine) síce počíta aj s výnimočnou možnosťou, aby bolo obdobie piatich rokov predĺžené, avšak predlžovať možno len nárok, ktorý existoval v základnej päťročnej dobe, a pokiaľ navrhovateľ žiadal nárok priznať od právoplatnosti rozhodnutia, tak je zrejmé, že ak tento nárok nebol priznaný v päťročnej lehote od rozvodu manželstva, nie je ho možné ani predĺžiť.

10. Podstatnou hmotnoprávnou podmienkou pre nárok na príspevok je okrem iného aj tá skutočnosť, že rozvedený manžel nie je schopný sám sa živiť. Podľa názoru súdu túto schopnosť je potrebné posudzovať z objektívneho a nie subjektívneho hľadiska. Navrhovateľ vo výsluchu osoby, ktorá mala spáchať trestný čin, dňa 28.01.2015 (č.l. 5 a 6 vyšetrovacieho spisu v trestnej veci sp. zn. 6T/57/2015) uviedol, že odporkyňa mu v rámci vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov vyplatila 45.000 EUR z čoho mu 26.200 EUR poslala na bankový účet, tieto peniaze si vybral a má ich uložené ale nemieni povedať kde. Ďalej uviedol, že o dávku v hmotnej núdzi nepožiadaval, hoci o tej možnosti vedel, lebo nerád chodí okolo papierovačiek. Zároveň z rozhodnutia ÚPSVaR Námestovo z 25.06.2015 (č.l. 4) vyplýva, že navrhovateľ o dávku v hmotnej núdzi síce neskôr požiadaval, ale konanie bolo zastavené z dôvodu, že navrhovateľ nepredložil požadované doklady. Vo výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 28.01.2015 navrhovateľ tiež uviedol, že nemá žiadne zdravotné problémy, aby si nemohol nájsť lepšie platenú prácu. ÚPSVaR mu ponúkol v októbri 2014 prácu kuriča v škole vo L., on ju však odmietol so slovami, že tu nie je od toho a taká práca by ho nebavila. Ďalej tiež uviedol, že on si prácu sám nehľadal. Navrhovateľ síce počas konania tvrdil, že má zdravotné problémy, nikdy ich však nešpecifikoval, nevysvetlil akým spôsobom ho obmedzujú v zárobkovej činnosti a nepredložil o takto tvrdených zdravotných problémoch žiadny dôkaz. Zároveň bolo zistené, že navrhovateľ v minulosti vykonával živnosť a pracoval najmä v stavebníctve, predovšetkým ako zvärač, a to aj v zahraničí. Navrhovateľ súdu nepredložil žiadne argumenty, prečo ukončil podnikateľskú činnosť a prečo nemôže ďalej pracovať vo svojom odbore. Samotná tá skutočnosť, že navrhovateľ bol vedený na ÚPSVaR-e ako uchádzať o zamestnanie nezakladá nárok na príspevok na výživu rozvedeného manžela. Na základe uvedených zistení mal súd preto za to, že nebola splnená podmienka pre priznanie nároku, ktorou je objektívna nemožnosť sám sa živiť, a že všetky navrhovateľom uvádzané dôvody majú len subjektívnu povahu spočívajúcu v nechote navrhovateľa pracovať.

11. Bolo zistené, že voči navrhovateľovi prebiehalo exekučné konanie o vypratanie rodinného domu, ktorý po vypořádání bezpodielového vlastníctva manželov pripadol odporkyni. Voči navrhovateľovi bolo tiež vedené exekučné konanie o vymoženie výživného na jeho vtedy mal. dcéru R.. Z dôvodu neplatenia výživného bolo voči navrhovateľovi na Okresnom súde Námestovo vedené aj trestné konanie sp. zn. 6T/57/2015 kde bol navrhovateľ oslobodený spod obžaloby, nakoľko navrhovateľ dlžné výživné dodatočne uhradil a využil inštitút účinnej ľútosť. Pokiaľ teda navrhovateľ uvádzal, že do zlej finančnej situácie sa dostal aj v dôsledku exekúcií, ktoré boli voči nemu vedené, tak tu je potrebné uviesť, že pokiaľ by si splnil svoje povinnosti riadne a včas k nútenému výkonu rozhodnutí nemuselo dôjsť, náklady ktoré vznikli v súvislosti s exekučnými konaniami, preto možno pričítať len na ťarchu navrhovateľa. Ďalej bolo zistené, že v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Námestovo sp. zn. 6T/92/2014 bol navrhovateľ odsúdený rozsudkom z 30.12.2014 za prečin krádeže podľa § 212 ods. 1 Trestného zákona za to, že z rodinného domu odporkyne odcudzil viaceho dverí a radiátorov čím odporkyni spôsobil škodu vo výške 1.848 EUR.

12. Súd má za to, že na príspevok na výživu rozvedeného manžela je možné aplikovať aj spoločné ustanovenia k výživnému uvedené v Zákone o rodine, a teda aj ustanovenie § 75 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého výživné/príspevok nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi. Zohľadňujúc tú skutočnosť, že navrhovateľ sa previnil voči odporkyni trestným činom, že odporkyňa sa musela vypratania svojho domu domáhať až prostredníctvom exekútora a že navrhovateľ sa ani len nesnažil nájsť si prácu, mal súd za to, že priznanie príspevku na výživu rozvedeného manžela pre navrhovateľa, by aj za podmienky splnenia všetkých ostatných predpokladov na priznanie nároku, bolo v rozpore s dobrými mravmi.

13. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 55 CMP, súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

15. Súd v zmysle § 55 CMP priznal odporkyni náhradu trov v plnej výške, nakoľko mal za to, že takéto priznanie náhrady trov je s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé. Súd vychádzal najmä z toho, že navrhovateľovi bola zo strany ÚPSVaR-u ponúknutá práca, ktorú navrhovateľ zo subjektívnych dôvodov (práca by ho nebavila) odmietol a zároveň si ani prácu nehľadal, navrhovateľ neposkytol ÚPSVaR-u súčinnosť a preto mu nebola priznaná dávka v hmotnej núdzi, neuviedol a ani nepreukázal aké skutočnosti mu bránili vo výkone zárobkovej činnosti, nešpecifikoval a ani nepreukázal žiadne zdravotné ťažkosti a voči navrhovateľke sa previnil trestným činom. Napriek týmto všetkým skutočnostiam sa navrhovateľ domáhal ním tvrdeného nároku a odporkyňa sa musela brániť. Súd tak považoval za účelné, že odporkyňa sa v konaní bránila s pomocou svojho právneho zástupcu s čím jej vznikli trovy konania, ktoré by podľa názoru súdu nemala znášať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Námestovo. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 a 2 CSP) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (t.j. vykonateľné rozhodnutie), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

V zmysle § 9 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z.z. lehoty uvedené v tomto poučení na vykonanie procesného úkonu účastníkom konania do 28.02.2021 neplynú.